

**VOOR
LUISTEREN
NAAR MUZIEK
GELDT
HETZELFDE
ALS VOOR
TELEVISIE, HET
IS STREAMEN
WAT DE KLOK
SLAAT**

Het Zweedse Spotify Technology is hier de grote naam. Het aandeel, in New York verhandeld onder de ticker SPOT, is volgens veel analisten momenteel als belegging interessanter dan Netflix. De koers-winstverhouding ligt hier weliswaar nog wat hoger, maar de winst verdubbelt de komende jaren nog elk jaar als de taxaties van de analisten kloppen.

➤ *Meer over de waarderingsmaatstaven voor platformbedrijven leest u vanaf pagina 20.*

BARRON'S TOP 10 VOOR '22 MAAKT RELATIEF GOEDE START

Aandeel	ticker	koers*	resultaat 2022*
Amazon.com	AMZN	\$ 2.890,88	- 13,3%
AT&T	T	\$ 26,34	11,4%
Berkshire Hathaway	BRK.A	\$ 456.901	1,4%
General Motors	GM	\$ 52,64	- 10,2%
Hertz Global Holdings	HTZ	\$ 18,51	- 25,9%
IBM	IBM	\$ 128,82	- 3,6%
Johnson & Johnson	JNJ	\$ 162,97	- 4,7%
Nordstrom	JWN	\$ 22,59	- 0,1%
Royal Dutch Shell	RDS.B	\$ 48,06	10,9%
Visa	V	\$ 201,85	- 6,9%

* = peilmoment slot 24 januari. Gemiddeld: - 4,1%, S&P 500: - 7,5%, AEX: - 7,4%

– Column –

**Eén keer trek je
de conclusie...**

De Nederlandsche Bank rekende onlangs voor dat met een bitcoin-transactie 402 kilogram CO₂ gemoeid is, evenveel als een gemiddeld Nederlands huishouden in twintig dagen uitstoot. Per transactie.

Waarom hebben we het nog over dergelijke wanproducten, terwijl de transitie naar een duurzame samenleving centraal staat? Kers op de illusoire taart zijn *non-fungible tokens* waarmee je jezelf eigenaar mag noemen van iets dat, vrij van rechten, voor iedereen beschikbaar is.

De aantrekkingskracht van crypto's is even dun als voorspelbaar. Het is aantrekkelijk je te kunnen spiegelen aan anderen die zonder noemenswaardige inspanning snel rijk zijn geworden. De cryptowereld poogt ons wijs te maken dat oude wetmatigheden niet meer gelden en nieuwe waarheden de wereld veroveren. Een aloud slaapliedje. Voordat de bubbel barst, vindt nog een laatste publiciteitsoffensief plaats. 'Iedereen doet het' als perfect georkestreerde legitimatie voor onverstandige keuzes.

De supporters van het eerste uur stappen intussen zelf uit en verpakken eventuele gewetenswroeging door te stellen dat 'het wel erg gek aan het worden is'. Latere toetreders (de *greater fools*) verliezen daarna hun inleg en krabben zich weer achter de oren om te bedenken hoe dit heeft kunnen gebeuren.

Nog even duidelijk: de onder-

liggende waarde van crypto's is nul. De vermeend veelbelovende techniek erachter – blockchain – doet daar weinig aan af. Het blijft ook volstrekt onduidelijk hoe cruciaal het is om een administratie (grootboek) integraal op miljoenen computers bij te houden. Het is in ieder geval waardeloos in snelheid, betrouwbaarheid en duurzaamheid.

Blockchain klinkt hip en vernieuwend. De techniek is door de introductie van dubbel boekhouden (Luca Pacioli, 1494) echter al zeker 500 jaar verouderd. Het kan in beperkt verband nuttig zijn om eigendomsverhoudingen weer te geven, maar revolutionair is het zeker niet.

Het is stuitend dat serieuze radiozenders en dagbladen crypto's als het nieuwe manna promoten. De uitbundige aanprijzingen in reclames overstemmen de kritiek in de redactionele kolommen. Als crypto's en blockchain al blinken, dan is het door een wel heel dun laagje chroom.

GERBEN EVERTS

is directeur van de VEB